

Openbaring

Brief aan de kerk

Huishoudelijke mededelingen

- ❑ Graag de lijst invullen, voor zover nog niet gedaan (naam, adres, telefoonnummer, mailadres).
- ❑ We hebben 3 corveeërs nodig. Wie meldt zich?
- ❑ Heeft iedereen de presentatie op de website van onze gemeente kunnen vinden?

1e k

Bijbelkring 18-10-2017

Openbaring - Brief aan de kerk

10^e samenkomst over 'Het beest uit de zee
en het beest uit de aarde'

Openbaring 13: 1-18

Allen hartelijk welkom

Zingen Psalm 56 vers 2

- ▶ *Maar word' ik ooit met bange vrees belaân,
Dan zal op U mijn vast betrouwen staan.
Ik prijs in God Zijn woord; ik steun voortaan
Op Hem; zou vlees mij deren?
Ik vrees hen niet, die mijne smart vermeêren;
Mij, dag op dag, door lastertaal onteren;
Mijn woorden in een vals en zin verkeren;
Arglistig mij verraân.*

Bijbelgedeelte voor vanavond

► Openbaring 13: 1-18

Terugblik

- ▶ Johannes ziet een hoogzwangere vrouw die belaagd wordt door een draak.
- ▶ De vrouw vormt het stralende middelpunt van de kosmos. Zij staat voor Israël, Maria en de kerk.
- ▶ De draak is machtig (7 gekroonde koppen, 10 hoorns) en kan chaos en duisternis veroorzaken door 1/3 deel van de sterren te vernietigen.
- ▶ De barensood van de vrouw is beeld van de heilsgeschiedenis vol geboortepijn om Christus en Zijn rijk.
- ▶ Het Kind (= Christus) wordt weggerukt voor de troon van God op het moment dat de draak het wil verslinden: het hele leven van Christus wordt teruggebracht tot geboorte en hemelvaart.
- ▶ De draak dringt ook door in de hemel, maar wordt er definitief uit geworpen na 'n felle strijd met Michael.
- ▶ De hemelen mogen zich verblijden, maar de aarde moet vrezen: de gelovigen daar krijgen de volle laag.

- ▶ De door de draak achtervolgde vrouw ontvangt vleugels van een arend en vlucht naar de woestijn.
- ▶ De woestijn biedt veiligheid en symboliseert de woonplaats van de gemeente van Christus in deze wereld.
- ▶ De draak spuwt een rivier vol water uit om de vrouw te verdrinken, maar de aarde verzwelgt het water.
- ▶ Dat de draak alles op alles zet om de vrouw óm te brengen, komt omdat hij weet nog maar weinig tijd te hebben om zijn duistere plannen ten uitvoer te brengen - iets wat hem overigens niet zal lukken.

Het beest uit de zee (vers 1 - 10)

- ▶ Heeft 7 koppen en 10 (gekroonde) hoorns (draak: idem; kronen op koppen).
- ▶ Het beest ontleent zijn autoriteit aan en is marionet van de draak.
- ▶ De getallen 7 en 10 benadrukken dat de draak zijn macht en autoriteit overdraagt aan dit beest. Het treedt op bij de gratie van de draak.
- ▶ De godslasterlijke namen van het beest (in de Bijbel staat de naam voor iemands wezen) tonen aan dat het beest de grote tegenstander van God is.
- ▶ De verschijning (lijf van een panter, bereklauwen en leeuwenbek) herinneren aan de dieren die Daniël zag: 4 verschillende beesten als representanten van de wereldrijken.

Wat staat het beest voor?

- ▶ Voor Johannes en zijn tijdgenoten was het beest ongetwijfeld uitbeelding van de (goddelijke) macht van de Romeinse keizers.
- ▶ Keizer Domitianus noemde zich 'heer en god'. Andere keizers vermeldden op hun munten de titel *sotèr* (= redder).
- ▶ Tegelijk symboliseert het beest méér dan alleen de macht van het Romeinse Rijk.
- ▶ Overal waar men aanspraak maakt op gehoorzaamheid en loyaliteit die alleen God toekomt en men de plaats van God inneemt door te beslissen over eigen leven of dat van anderen, is het beest uit de zee aanwezig.
- ▶ In al die gevallen gaat het beestachtig toe in deze wereld en verdwijnt de ware menselijkheid.
- ▶ Wat Johannes waarneemt, is werkelijkheid in zijn tijd en duurt tot de komst van Jezus Christus.

Gewond

- ▶ Eén van de koppen van het beest uit de zee heeft een dodelijk wond opgelopen, die echter geneest.
- ▶ Vervolgens gaat heel de wereld in verwondering achter het beest aan.
- ▶ Is dit een toespeling op keizer Nero, van wie gezegd werd dat hij na zijn zelfmoord niet dood was, maar zou terugkomen om wraak te nemen?
- ▶ Niemand kan het tegen het beest opnemen.
- ▶ Het beest is een anti-Christus; het is 't tegenover van het Lam dat geslacht is, dat sterft en uit de dood verrijst.

Beest en Lam

Beest

- ▶ wordt door de draak in de wereld gezonden.
- ▶ is erop uit dat anderen lijden en sterven.
- ▶ ontvangt kracht en gezag van de draak.
- ▶ ziet eruit alsof hij geslacht is.
- ▶ zijn dodelijke wond geneest.
- ▶ krijgt macht over alle landen en volken.
- ▶ ontvangt aanbedding van de hele aarde.

Lam

- ▶ wordt door God in de wereld gezonden.
- ▶ lijdt en sterft ten gunste van anderen.
- ▶ deelt in Gods autoriteit en macht.
- ▶ is genezen en staat toch als geslacht.
- ▶ is dood geweest en leeft.
- ▶ koopt mensen vrij uit alle landen en volken.
- ▶ ontvangt aanbedding vanuit de hemel

Verleende macht

- Grootspraak én spot met alles wat heilig is in hemel en op aarde klinken uit de mond van het beest.
- Het beest bindt de strijd aan met de gelovigen en overwint hen.
- Alle mensen op aarde aanbidden het beest.
- Kortom: het beest lijkt onoverwinnelijk.
- Dat lijkt zo. Wie echter goed leest, ontdekt iets anders.
- Er is sprake van verleende macht:
 1. Het beest werd een mond gegeven ... (vers 5a)
 2. Het beest werd macht gegeven ... (vers 5b, 7a en 7b)
- God duldt het kwaad zolang Hij het toelaat.
- Dat is Zijn grootheid, die wij meestal niet begrijpen.
- Overigens duurt de macht van het beest 42 maanden: 6x7.
- Het beest wil in plaats van God zijn (7), maar slaagt er niet in (6)

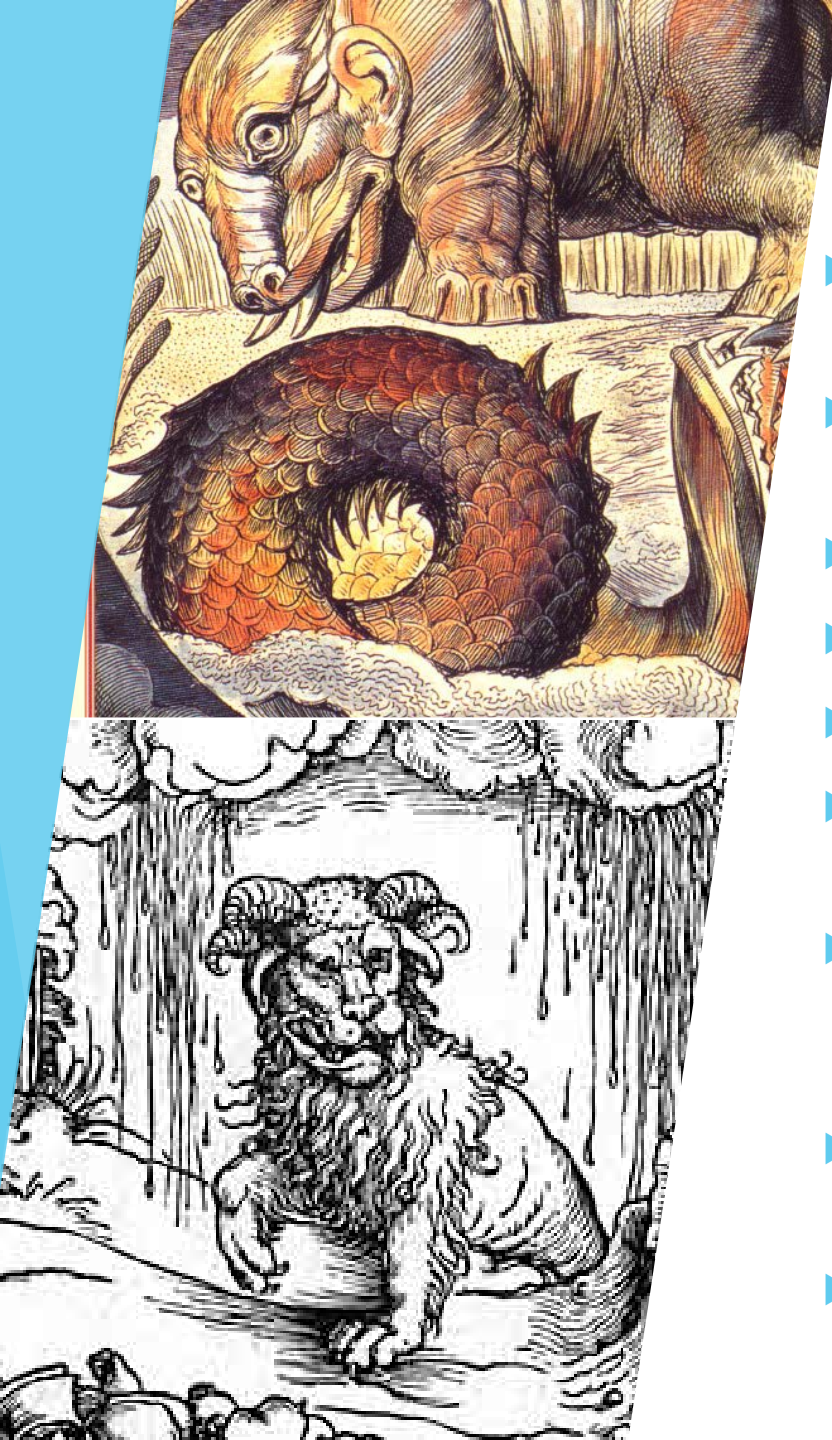

Horen naar het Woord

- ▶ Het optreden van het beest heeft grote gevolgen voor de gelovigen: gevangenschap en dood wachten hen; vervolging en lijden gaan deel uitmaken van hun leven.
 - ▶ Wanneer iedereen achter het beest aanloopt, de massa het aanbidt, lijden en martelaarsdood onontkoombaar zijn, komt het aan op één ding: standvastigheid en trouw aan het Woord van God.
 - ▶ De gelovigen worden geroepen om de claims van het beest af te wijzen en gehoorzaam te zijn aan het Woord.
 - ▶ Hier klinkt nog eens de oproep waarmee elke gemeentebrief besluit: Wie oren heeft, die hore wat
 - ▶ De namen van degenen die volharden tot het einde staan geschreven in het boek des levens van het Lam.
 - ▶ Als beminden en uitverkorenen Gods ligt hun lot in leven en in sterven volstrekt in Gods hand.
 - ▶ Volharden is geen voorwaarde om geschreven te zijn in het boek des levens.
 - ▶ Het is andersom: wie geschreven staat in het boek des levens van het Lam zal volharden tot het einde.
 - ▶ Zo wordt volharding een teken van uitverkiezing.
-

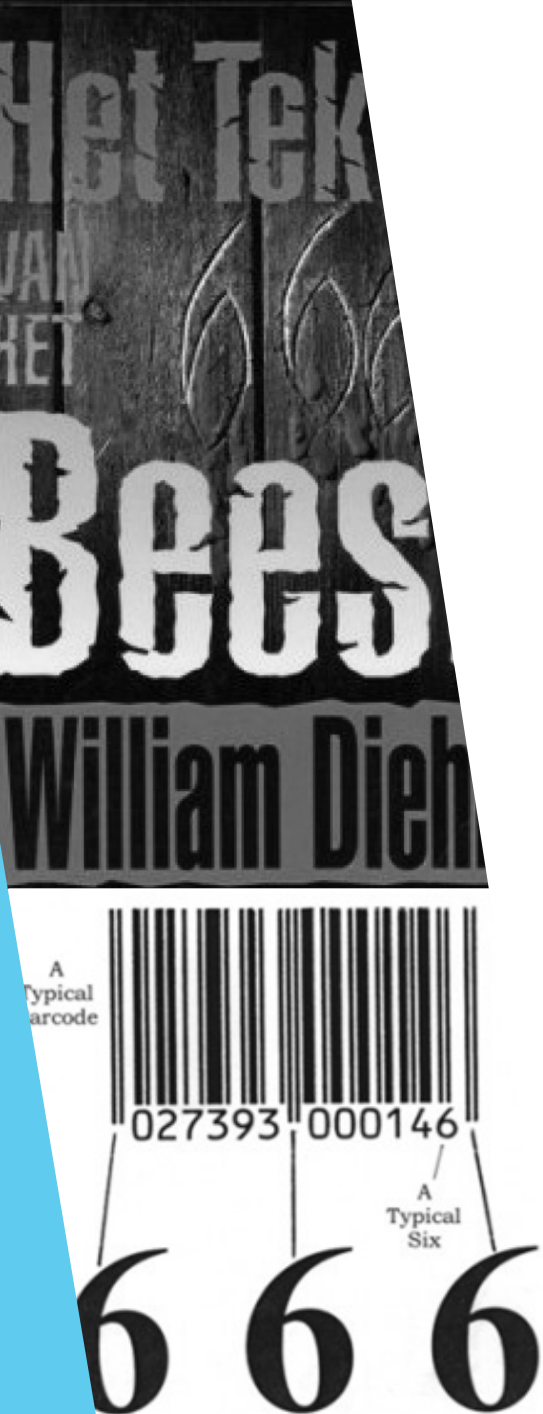
Beest uit de aarde (vers 11-18)

- ▶ In o.a. het boek Job worden twee monsters beschreven: de Leviathan en de Behemoth.
- ▶ De Leviathan hoort bij de zee, terwijl de Behemoth verbonden is met de aarde.
- ▶ Wat we lezen in Openbaring 13 komt hiermee sterk overeen.
- ▶ Na het beest uit de zee ziet Johannes een beest uit de aarde opkomen.
- ▶ Met twee hoorns op zijn kop lijkt dit beest op een lam.
- ▶ Het spreekt echter als de draak (vers 11). Verderop wordt het een valse profeet genoemd (16:13, 19:20, 20:10).
- ▶ Het 2e beest oefent de macht uit van het 1e beest, het richt overal een beeld van het 1e beest op en maakt dat de mensen het 1e beest aanbidden.
- ▶ Het 2e beest kan ook indrukwekkende tekenen doen: vuur uit de hemel (Elia) en een levensgeest in het beeld van het 1e beest.
- ▶ Zo worden de mensen op aarde verleid.

Teken van het beest

- ▶ Het 2e beest bezorgt alle(!) mensen 'n teken op rechterhand (= handelen) en hoofd (= denken).
- ▶ Het openbare leven (kopen/verkopen) wordt onmogelijk als je dit teken weigert.
- ▶ Waar het op aankomt, is wijsheid en inzicht om het getal/teken van het beest te ontcijferen / ontdekken.
- ▶ Het 2e beest zet mensen op het verkeerde been: het lijkt onschuldig (lam), maar het richt je aandacht op het 1e beest.
- ▶ Het wil tot aanbidding van het 1e beest (= Rome/Keizer) brengen.
- ▶ Wat voor ons onvoorstelbaar is, was voor de eerste christenen werkelijkheid: heel het leven was doortrokken van afgodendienst.
- ▶ Afgoden beheersten de medische wereld, de sportbeoefening, het handelen op de markt (je betaalde met munten waarop de vergoddelijkte keizer was afgebeeld, of 'soter' / 'divinus' aan zijn naam was toegevoegd).
- ▶ Wie zich aan deze wereld vol goden wilde onttrekken, hield nauwelijks of geen levensruimte over.
- ▶ De verleiding is groot om mee te doen: als zoveel mensen zo doen, wil je geen uitzondering zijn.
- ▶ Maar levende vis zwemt tegen de stroom in!

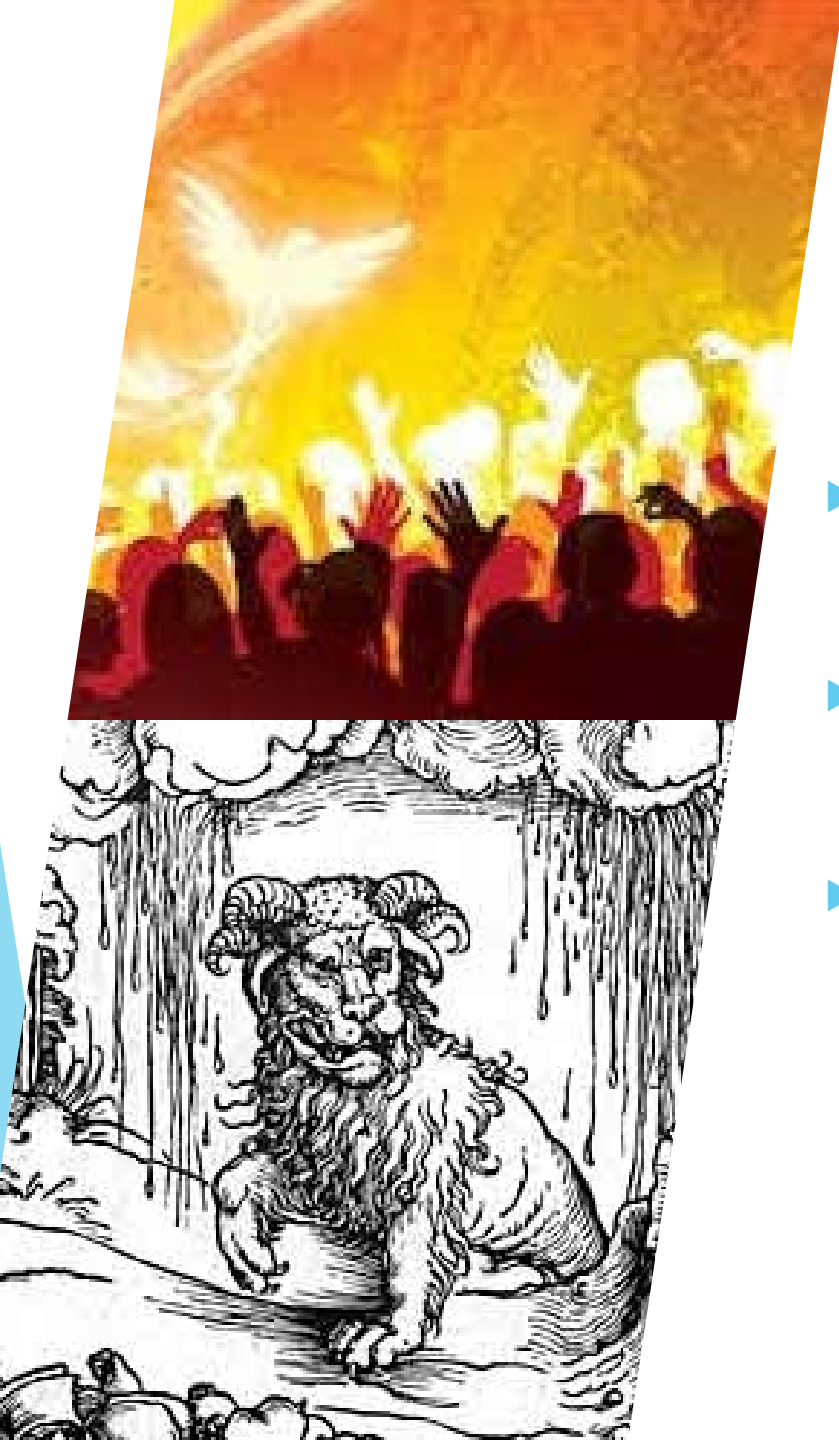
Beest en Geest

Beest

- ▶ Brengt mensen tot aanbidding van het beest uit de zee en de draak.
- ▶ Merkt mensen met een teken dat bij ontbreken het leven op aarde onmogelijk maakt.
- ▶ Profeteert vals en verspreidt leugen.

H. Geest

- ▶ Brengt mensen tot aanbidding van het Lam Gods dat de zonden der wereld wegneemt.
- ▶ Verzegelt de gelovigen met een teken dat hen beschermt voor het oordeel van God.
- ▶ Is de Geest van de profetie die in alle waarheid leidt.

Aap van God

- ▶ Luther noemde de duivel: de aap van God.
- ▶ Hij bedoelde ermee te zeggen dat de duivel niet origineel is, maar slechts kan na-apen wat God doet en is.
- ▶ Hij wil als God zijn en zet alles op alles om dat te bereiken.
- ▶ Daarmee heeft hij ook de mens verleid.
- ▶ Ook in de verhoudingen van de draak en de twee beesten komt dat na-apen van de duivel terug.
- ▶ In Openbaring 12 en 13 wordt ons een alternatieve en draconische drie-eenheid getekend: in plaats van Vader, Zoon en H. Geest is het: draak, het beest uit de zee en het beest uit de aarde.
- ▶ In hun doen zijn de 'personen' van de alternatieve drie-eenheid in alle opzichten het tegendeel van de goddelijke drie-eenheid.
- ▶ In de goddelijke drie-eenheid is er een nauwe samenwerking om de schepping in stand te houden en mensen te behouden.
- ▶ In de duivelse drie-eenheid is er een nauwe samenwerking om de schepping te vernietigen en mensen te verderven.

Augustus als Jupiter, met scepter en globe (1e helft 1e eeuw na Chr.). Tempel voor keizer Augustus

- ▶ Wat Johannes zag, was geen fantasie, maar in grimmige beelden de (geestelijke) werkelijkheid van zijn tijd / van de eerste christenen: een keizercultus die absolute aanspraak op denken en doen van onderdanen eiste.
- ▶ Dat is nog steeds de werkelijkheid in een totalitaire (heils)staat: Nazi-Duitsland, Sovjetunie, Noord-Korea.
- ▶ Politieke systemen eisen met behulp van uitgekende mediacampagnes (beest uit de aarde, valse profeet) absolute gehoorzaamheid, die bij weigering miljoenen (christenen) het leven heeft gekost.
- ▶ Wij leven niet in een totalitaire staat. Toch is het nodig om na te denken over de vraag in hoeverre wij ons laten beïnvloeden door de tijdgeest die eveneens totalitaire trekken probeert aan te nemen.
- ▶ In onze tijd staan machten centraal die worden aangeduid met o.a.:
 - ▶ Entertainment
 - ▶ Grote aandacht voor eigen ego (ontdekken van jezelf, ontwikkelen van gevoelens)
 - ▶ Beheersbaarheid van het leven: medische macht.
- ▶ Wij roepen deze machten zelf op, maar ze krijgen ons zover dat we tenslotte het schepsel aanbidden in plaats van de Schepper.

Big brother is watching you

- ▶ In het recente verleden is er wat lacherig gedaan als bij het teken van het beest werd verwezen naar de streepjes- of barcode.
- ▶ Het is maar de vraag of dat lachwekkend is. We worden immers bedolven onder de nummers en codes.
- ▶ Onze vingerafdruk geeft toegang tot beveiligde ruimten, onze iris en body worden gescand. Alles in naam van de veiligheid. Maar wat gebeurt er met de (vaak opgeslagen) gegevens?
- ▶ In een ziekenhuis kom je niet / nauwelijks voor behandeling in aanmerking als je geen ID kunt tonen.
- ▶ Wat is het resultaat van ons surfen op internet en het betalen met plastic geld?
- ▶ Big Brother is watching you!
- ▶ Als al die gegevens in verkeerde handen komen (en dat gebeurt in een totalitaire staat), worden we marionetten die gemanipuleerd worden door een totalitaire overheid.

Ware en valse profetie

- De valse profeet spreekt de taal van de draak.
- De draak is de oude slang uit het paradijs.
- Hij verleidde de eerste mensen door hen voor te spiegelen dat ze als God zouden zijn wanneer ze Gods gebod zouden ongehoorzaam zijn.
- Toetssteen van ware en valse profetie is dus:
 1. valse profetie voert je bij Gods Woord weg en brengt je tot ongehoorzaamheid
 2. ware profetie brengt juist naar het Woord van God en leidt tot gehoorzaamheid aan dat Woord.

Grote vraag

- ▶ De grote vraag is waar wij staan in dit veld vol van bovenmenselijke, geestelijke krachten.
- ▶ Wie hóórt naar het Woord (en zich daardoor volkomen laat leiden bij al zijn keuzes) is door de Waarheid vrijgemaakt (Joh.8:32) en behoort de Waarheid (=Jezus) toe.
- ▶ Hij maakt wáár wat Hij beloofde: dat niemand Zijn schapen kan rukken uit Zijn hand en evenmin uit de hand van Zijn Vader (Joh. 10:28,29).
- ▶ Of lopen we achter de grote massa aan en laten we ons beïnvloeden door de geest(van) de tijd?
- ▶ Anders gezegd: zijn we dode of levende vis?

Discussievragen (zie boekje)

1. Joachim van Fiore (12^e eeuw) hield Mohammed voor de antichrist. Luther noemde de paus zo. Wat vindt u van zo'n benadering in het licht van voorgaande uitleg. (Waar) ziet u in onze dagen het beest uit de zee aan het werk?
2. Bespreek met elkaar vers 7. Betrek daarbij het citaat van Miskotte en het herhaalde gebruik van het *passivum divinum*. In hoeverre herkent u de pijn in de weg die de kerk in ons land gaat?
3. In 1988 schreef de econoom Paul Flentrop in de *NRC* onder verwijzing naar Openbaring 13:16-17: 'De tekst uit de Bijbel is te interpreteren als een beschrijving van de opkomst van de girobetaalkaart, de *creditkaart*, het plasticgeld, het aflezen van ieders rekening-tegoed via *point of sale terminals* zoals binnenkort bij Albert Heijn aan de kassa zal gebeuren. (...) De problemen die het verzet in de Tweede Wereldoorlog had om voedsel- en andere bonnen te bemachtigen zullen slechts kinderspel zijn, vergeleken met de moeilijkheden waarvoor een toekomstige generatie komt te staan wanneer het plastic geld gemeengoed is en een of ander Beest de touwtjes in handen heeft.' Bespreek dit citaat in het licht van wat er staat onder de *lijnen naar ons leven*.
4. Hoe doe je dat eigenlijk, standvastig en trouw blijven (vers 10)? Met welke macht hebt u het meest te stellen?
5. In vers 8 is Gods verkiezing een bron van troost voor de gemeente in verdrukking. Tegelijk is wat er over het boek van het leven wordt gezegd een oproep tot berouw en bekering. Wat betekent dit vers voor u? (Vgl. ook de bekende uitdrukking van Johannes Calvijn dat Jezus Christus de spiegel van onze verkiezing is)?
6. Wat treft u het meeste in dit hoofdstuk?

De losse eindjes afhechten

Volgende keer: D.v. 8 november

- ▶ Uit de Bijbel: Openbaring 14

Overige data
Bijbelkring D.v.:

- ▶ 13-12
- ▶ 24-01
- ▶ 07-02
- ▶ 21-03
- ▶ 25-04

Zingen Psalm 89 vers 7 en 8

- ▶ *Hoe zalig is het volk, dat naar Uw klanken hoort!
Zij wand'len, HEER, in 't licht van 't Godd'lijk aanschijn voort;
Zij zullen in Uw naam zich al den dag verblijden;
Uw goedheid straalt hun toe; Uw macht schraagt hen in 't lijden;
Uw onbezweken trouw zal nooit hun val gedogen,
Maar Uw gerechtigheid hen naar Uw woord verhogen.*

*Gij toch, Gij zijt hun roem, de kracht van hunne kracht;
Uw vrije gunst alleen wordt d' ere toegebracht;
Wij steken 't hoofd omhoog en zullen d' eerkroon dragen,
Door U, door U alleen, om 't eeuwig welbehagen;
Want God is ons ten schild in 't strijdperk van dit leven,
En onze Koning is van Isrels God gegeven.*

Einde van
deze
presentatie